

	طراح : تاریخ امتحان : مدت امتحان : ۹۰ دقیقه نمره :	بسمه تعالی اداره کل آموزش و پرورش امتحان پایان نیم سال اول سال تحصیلی	نام : نام خانوادگی : پایه : دوازدهم رشته : ساعت امتحان :
۱/۵		قلمرو زبانی (۷ نمره) بخش لغت : معنی واژه های مشخص شده را بنویسید . (هر مورد ۰/۲۵) عصاره ی تاکی به قدرت او <u>شهد</u> فایق شده چون گشت زمین زجور گردون سرد و سیه و خموش و <u>آوند</u> همچونی زهری و <u>تریاقی</u> که دید حیات از عشق می شناس و <u>مما</u> بی عشق می یاب در این شهر یک <u>سرپری</u> زدیم آن باغ پر از گل های رنگین و معطر شعر و خیال و ابهام و احساس در <u>سموم</u> سرد این عقل بی درد و بی دل پژمرد	۱ ۲ ۳ ۴ ۵ ۶
۱/۵		بخش املا : املا ی درست کلمات نادرست را بنویسید . (هر مورد ۰/۲۵) بازش بخواند باز اعراض کند بار دیگرش به تضرع و زاری بخواند با آنکه جیب و جام من از مال و می تهی است ما را فراقتی است که جمشید جم نداشت بگر ای چو ازدهای گرزه بخروش چو شرزه شیر ارقند در شهر سیر جان اطراق می کردیم بر روی بام خانه خسته از نشعه خوب و پاک آن « اسرا » در بستر خویش به خواب رفتم . عشق هر کسی را به خود راه ندهد و به همه جایی معوا نکند و به هر دیده ننماید .	۷ ۸ ۹ ۱۰ ۱۱ ۱۲
۰/۵ ۰/۵		الف (نوع « را » در مصرع زیر را تعیین کنید . چه غم دیوار امت را که دارد چون تو پشتیبان ب (کلمات مربوط به هم را وصل کنید . ۱- دارای نشان پیامبری الف) تقصیر ۲- کوتاهی در عبادت کنید . ب (قسیم پ (وسیم	۱۳
۰/۵		موارد حذف و نوع آن را در بیت زیر مشخص کنید . فکری ای هم وطنان در ره آزادی خویش بنمایید که هر کس نکند مثل من است	۱۴
۰/۵		با توجه به متن معنای واژه های مشخص شده را بنویسید . الف (یار در خوبی قیامت می کند حسن بر خوبان <u>گرامت</u> می کند ب (<u>همت</u> بدرقه راه کن ای طایر قدس که دراز است ره مقصد و من نو سفرم	۱۵

نام : نام خانوادگی : پایه : دوازدهم رشته : ساعت امتحان :	بسمه تعالی اداره کل آموزش و پرورش امتحان پایان نیم سال اول سال تحصیلی	طراح : تاریخ امتحان : مدت امتحان : ۹۰ دقیقه نمره :
۰/۵	نوع ترکیب های مشخص شده را از نظر وصفی و اضافی بودن تعیین کنید . تا واره‌ی از دم ستوران وین مردم نحس دیومانند	۱۶
۰/۵	نقش کلمات مشخص شده را بنویسید . در عشق ، قدم نهادن کسی را مسلم شود .	۱۷
۱	در کدام یک از گروه اسمی ها وابسته وابسته به کار رفته است نوع آن را بنویسید . الف (بال هر پرنده ب (کشاورز نمونه ی احمد آباد پ (دو تخته فرش	۱۸
۱	قلمرو ادبی (۵ نمره) شعر حفظی (۲ نمره) ابیات زیر را کامل کنید . الف (..... ب (یک دم غریق بحر خدا شو گمان مبر پ (بیت بعدی غزل را بنویسید . ای جویبار جاری زین سایه برگ مگریز کاین گونه فرصت از کف دادند بی شماران	۱۹
۰/۵	در بیت های زیر ترکیب مشخص شده نماد چه مفهومی است ؟ الف (ای مرغ سحر عشق ز پروانه بیاموز ب (بشنو از نی چون شکایت می کند کان سوخته را جان شد و آواز نیامد از جدایی ها حکایت می کند	۲۰
۰/۵	کدام یک از ترکیبات مشخص شده در معنای مجازی به کار رفته اند دلیل خود را بیان کنید . الف (ناله ی مرغ اسیر این هم بهر وطن است ب (بدین شکسته ی بیت الحزن که می آرد مسلك مرغ گرفتار قفس همچو من است نشان یوسف دل از چه زنجانش	۲۱
۰/۵	در کدام بیت ها به ترتیب آرایه حسن تعلیل و اسلوب معادله به کار رفته است . الف (در ره عشق نشد کس به یقین محرم راز ب (تا چشم بشر نبیندت روی پ (در دفتر زمانه فتد نامش از قلم ت (عشق بر یک فرش بنشانند گدا و شاه را هر کسی بر حسب فکر گمانی دارد بنهفته به ابر چهر دل بند هر ملتی که مردم صاحب قلم نداشت سیل ، یکسان می کند پست و بلند راه را ۱- الف - پ ۲- ب - ت ۳- ب - الف ۴- ب - پ	۲۲

طراح : تاریخ امتحان : مدت امتحان : ۹۰ دقیقه نمره :	بسمه تعالی اداره کل آموزش و پرورش امتحان پایان نیم سال اول سال تحصیلی	نام : نام خانوادگی : پایه : دوازدهم ساعت امتحان :
۰/۵	عبارت زیر یادآور کدام ضرب المثل است ؟ از بیم عقرب جراره دموکراسی قرن بیستم ناچار شد به مار غاشیه ی حکومت سرهنگ ها پناه ببرد.	۲۳
۱	نام آرایه های مشخص شده را بیان کنید . الف) بدان که از جمله نام های حسن یکی جمال است و یکی کمال ب) عشق آتش است ، هر جا باشد ، جز او رخت دیگری ننهد . پ) در مکتب حقایق بیش ادیب عشق هان ای پسر ، بکوش که روزی پدر شوی	۲۴
	قلمرو فکری (۸ نمره)	
۰/۷۵ ۰/۷۵ ۰/۵ ۰/۷۵ ۰/۷۵ ۰/۵	معنی و مفهوم ابیات و عبارات زیر را به نثر ساده و روان بنویسید . الف) واصفان حلیه ی جمالش ، به تحیر منسوب که ما عرفناک حق معرفتک ب) سودای عشق از زیر کی جهان بهتر ارزد و دیوانگی عشق بر همه ی عقل ها افزون آید . پ) و چنان که گویند هم بر انگاره ی عشق آبادش ساخته اند . ت) با شیر سپهر بسته پیمان با اختر سعد کرده پیوند ث) گفت: می بسیار خوردی ، زان چنین بی خود شدی» گفت: « ای بیهوده ، گر حرف کم و بسیار نیست!» ج) مرزبان را مشتری جز گوش نیست	۲۵
۱	در بیت زیر : الف) به کدام صفات خداوند اشاره شده است ؟ ب) تلمیح موجود در بیت را بیان کنید . همه غیبی تو بدانی همه عیبی تو پوشی هم بیشی تو بکاهی هم کمی تو فزایی	۲۶

نام : نام خانوادگی : پایه : دوازدهم رشته : ساعت امتحان :	بسمه تعالی اداره کل آموزش و پرورش امتحان پایان نیم سال اول سال تحصیلی	طراح : تاریخ امتحان : مدت امتحان : ۹۰ دقیقه نمره :
۰/۵	مفهوم کدام بیت با بیت زیر نزدیکتر است ؟ هرگز دلم برای کم و بیش غم نداشت الف (ماخلیل گدایان که زر و سیم نداریم ب (جز غم به جهان هیچ ندارم لیکن پ (در قناعت که تو را دسترس است ت (روده ی تنگ به یک نان جوین پر گردد آری نداشت غم که غم بیش و کم نداشت چون سیم نداریم ز کس بیم نداریم گر هیچ ندارم غم هیچ ندارم گر همه عزت نفس است بس است نعمت روی زمین پر نکند دیده ی تنگ	۲۷
۰/۵ ۰/۲۵	مفهوم مشترک سروده های زیر را بنویسید . الف (شو منفجر ای دل زمانه ب (دلا خموشی چرا ؟ چو خم نجوشی چرا ؟ پ (مصرع زیر به کدام پدیده ی اجتماعی زمان شاعر اشاره دارد ؟ گفت: « دیناری بده پنهان و خود را وارهان » وان آتش خود نهفته میسند برون شد از پرده راز تو پرده پوشی چرا ؟ (عارف قزوینی)	۲۸
۱	مفهوم بیت های زیر را بنویسید . الف (هر که جز ماهی ز آبش سیر شد ب (با خاک عجین آمد و از تاک عیان شد هر که بی روزیست روزش دیر شد خون دل شاهان که می اش نام نهادند	۲۹
۰/۵	مقصود شاعر از « دماوند » و « سوخته جان » در بیت های زیر چیست ؟ الف (ای دیو سپید پای در بند ب (پنهان مکن آتش درون را ای گنبد گیتی ای <u>دماوند</u> زین <u>سوخته جان</u> شنو یکی پند	۳۰
۰/۲۵	به غزل هایی که محتوای آن ها بیشتر مسائل سیاسی و اجتماعی است می گویند.	۳۱

موفق باشید

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس فارسی (۳)		سال آموزش متوسطه	تاریخ امتحان	تعداد صفحه
ردیف	راهنمای تصحیح			
	با عرض سلام و خسته نباشید؛ همکار گرامی در صورت ارائه پاسخ صحیح مشابه لطفاً نمره سوال را منظور فرمایید.			
	الف (بخش لغت : (هر مورد ۰/۲۵) ۱- برگزیده برتر خالص ۲- آونگ ، آویزان ، آویخته ۳- پادزهر ، ضد زهر ۴- مرگ ، مردن ۵- توقف کوتاه ۶- باد بسیار گرم و زیان رساننده هرگاه مرغی از اوج یک لحظه بر زمین نشیند و دوباره برخیزد این توقف کوتاه را سر پر زدن گویند . ب (بخش املا (هر مورد ۰/۲۵) ۷- اعراض ۸- فراغت ۹- ارغند ۱۰- اتراق ۱۱- نشئه ۱۲- مأوا			
۱۳	الف (را نهادی یا تغییر فعل (۰/۵) ب (۱- پ (وسیم ۲- الف (تقصیر			
۱۴	مصرع دوم هر کسی فکر را نکند به قرینه لفظی			
۱۵	الف (تاوان می گیرد (زیبایی برای زیبارویان تاوان دارد) - زیبارویان باید تاوان زیبایی را بدهند . ب (یاری خواستن ، دعای خیر ، مدد و عطف توجه خواستن از پیر و مرشد			
۱۶	دم ستوران اضافی مردم نحس وصفی			
۱۷	قدم نهادن نهاد - مسلم مسند			
۱۸	الف (هر صفت مضاف الیه ب (تخته ممیز			
۱۹	شعر حفظی (۲ نمره) الف (گر نور عشق حق به دل و جانست اوفتد ب (کز آب هفت بحر به یک موی تر شوی پ (گفتمی به روزگاران مهری نشسته گفتم : بیرون نمی توان کرد حتی به روزگاران			
۲۰	مرغ سحر نماد کسانی که ادعای عاشقی دارند . نی - استعاره از مولانا - انسان کامل			
۲۱	ب (بیت الحزن زیرا مفهوم آن خانه فراق است			

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس فارسی (۳)		سال آموزش متوسطه	تاریخ امتحان	تعداد صفحه
ردیف	راهنمای تصحیح	بارم		
۲۲	گزینه ۲ ب و ت			
۲۳	از چاله به چاه افتادن (از بد به بدتر پناه بردن)	۰/۵		
۲۴	الف (سجع / جناس ب) تشبیه ، کنایه ب (تشبیه (فشرده)	۰/۷۵		
	قلمرو فکری (۸ نمره)			
	بخش معنی و مفهوم			
۲۵	الف (وصف کنندگان زیور جمال الهی دچار حیرت و سرگشتگی اند و می گویند تو را آن گونه که شایسته توست پرستش نکردیم . ب (دیوانگی عشق از هشیاری در جهان ارزشمندتر است و دیوانگی از عشق بر هم عقل ها برتری دارد (بدتر از هر عاقلی است) پ (هم چنان که می گویند طرح آن را (مزنیان) شبیه عشق آباد ساخته اند ت (با خورشید (که شیر آسمان است و با ستاره مشتری که ستاره ی خوش بختی هست خویشاوند و هم نشین شده ای ث (گفت شراب زیادی نوشیدی به همین خاطر از خود بی خود شده ای (تعادل نداری) مست گفت ای انسان بیهوده گوی بحث کم و زیاد نوشیدن نیست و نفس عمل تو ناپسند است (چون نوشیدن شراب حتی به مقدار کم هم در شرع حرام است . ج (گوش برای ادراک سخنان زبان ابزاری مناسب است .	۰/۷۵ ۰/۷۵ ۰/۷۵ ۰/۵		
۲۶	الف (دانای غیب (عالم الغیب) ستار العیوب (پوشاننده عیب ها) ب (تعز من تشاء و تذل من تشاء			
۲۷	گزینه ب	۰/۵		
۲۸	هر دو بیت به حرکت و قیام علیه ظلم اشاره دارد . و به عدم سکوت در برابر ستم و ستمگر توصیه می کند . پ (رشوه خواری	۰/۷۵		
۲۹	الف (نقش ظرفیت وجودی افراد در تأثیر پذیری از عشق ب (می عصاره ی خون دل شاهان است که حاصل آمیختگی با خاک و رویش درخت انگور است (قرمزی می ریشه در رنج ها و سختی ها و حزن دل شاهان دارد که برای رسیدن ، قدرت مادی و خاکی کشیده اند)	۱		
۳۰	الف (مبارزان و آزادی خواهان ب (خود شاعر	۰/۵		
۳۱	اجتماعی	۰/۲۵		